

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการข้อมูลสวัสดิการสังคมของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน และสังเคราะห์แนวทางการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน คณะผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

จากการศึกษาเอกสารและจัดเวทีสนทนากลุ่มกับผู้นำชุมชน และแกนนำสมาชิกกองทุนของอำเภอบ่อเกลือ เกี่ยวกับสภาพการจัดการข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมโดยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน พบว่า มีการสวัสดิการสังคมโดยชุมชนมีส่วนร่วมที่มีความเข้มแข็ง และมีการรวมกลุ่มที่ค่อนข้างหลากหลาย โดยเฉพาะหมู่ 7 บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ถือเป็นพื้นที่ต้นแบบของตำบลบ่อเกลือเหนือ โดยมีการรวมกลุ่มเพื่อการจัดสวัสดิการชุมชน ดังนี้

1) กลุ่มสร้างป่าสร้างรายได้ จัดเป็นสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการโดยชุมชนเป็นหลัก เริ่มต้นด้วยการปลูกกาแฟอาราบิก้า ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของชุมชน โดยได้วางแผนรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มเช่นเดียวกับกองทุนเงินล้าน มีการเลือกตั้งคณะกรรมการจาก 3 ฝ่าย คือ ผู้นำ กรรมการ และชาวบ้าน ด้วยการยึด “ระเบียบชุมชน” ซึ่งเป็นกฎหลักของหมู่บ้านที่ใช้ปฏิบัติร่วมกันในทุกกลุ่ม ทุกครัวเรือน ในส่วนของการจัดสรรเงินสวัสดิการของกองทุน พบว่า ในกรณีที่สมาชิกมีการขายเมล็ดกาแฟได้ในราคาขาย กิโลกรัมละ 20 บาท จะหักเงินรายได้จากการขายเข้ากลุ่มจำนวน 1 บาทต่อกิโลกรัม โดยมีคณะกรรมการรับซื้อ และส่งขายต่อไปให้บริษัท CP ทำให้มีการขยายผลจากปีพ.ศ. 2556 เดิมมีสมาชิก 33 คน มีเงินกองทุนจำนวน 8,000 บาท และในปีพ.ศ. 2559 มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 53 คน มีเงินกองทุนเพิ่มขึ้นเป็น 30,000 บาท และคาดว่าจะมีสมาชิกและเงินกองทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคนในชุมชนส่วนใหญ่เริ่มหันมาปลูกกาแฟแทนการทำนามากขึ้น

2) กองทุนแม่ของแผ่นดิน จัดเป็นสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการโดยชุมชนเป็นหลัก จัดตั้งขึ้นช่วงกลางปีพ.ศ. 2558 ใช้หลักการบริหารจัดการเช่นเดียวกับกองทุนการออมวันละบาท โดยมีเงินทุนเริ่มต้นเพียง 8,000 บาท จากการสมทบเดือนละ 5 บาทของสมาชิก ต่อมาเปลี่ยนเป็นการสมทบเป็นรายปี ปีละ 60 บาท ปัจจุบัน (พ.ศ.2560) มียอดเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 10,000 บาท

3) กลุ่มออมทรัพย์ จัดเป็นสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการโดยชุมชนเป็นหลัก ได้รับการดูแลจากหน่วยงานพัฒนาชุมชนและสำนักงานเกษตรของ อบต.บ่อเกลือเหนือ กลุ่มนี้ก่อตั้งขึ้นช่วงกลางปี พ.ศ. 2558 เช่นเดียวกัน มีการจัดสรรสวัสดิการด้วยการออม 20 บาทต่อเดือน ยังไม่มีการปล่อยเงินกู้ให้แก่

สมาชิก เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจน ทำให้ไม่ค่อยมีรายได้และไม่มีเงินออม ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 80 คน

4) ธนาคารข้าว จัดเป็นสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการโดยชุมชนเป็นหลัก เป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 ด้วยการปล่อยกู้ข้าวที่ยังขายไม่ได้ และชำระคืนกลับเป็นข้าวด้วยเช่นกัน อาทิเช่น หากสมาชิกยืมข้าวจากธนาคารไปจำนวน 10 กิโลกรัม จะต้องนำข้าวส่งคืนให้ธนาคารข้าวจำนวน 11 กิโลกรัม โดยกองทุนจะคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับจำนวน 1 กิโลกรัม (1 ต่อ สิบ หรือคิดเป็นร้อยละ 10) เป็นต้น ทั้งนี้ หากปริมาณข้าวในธนาคารมีเหลือ จะปล่อยขายให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทุรกันดารในจำนวนเท่าๆ กัน ซึ่งเป็นการสร้างระบบเงินหมุนเวียนให้เกิดขึ้นในชุมชน ที่เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจชุมชน โดยปัจจุบันมีผู้สนใจเป็นสมาชิกของกลุ่มทั้งในและนอกตำบล จำนวนทั้งสิ้น 80 คน ระบบการบริหารจัดการของพื้นที่ตำบลบ่อเกลือเหนือแตกต่างจากพื้นที่อื่น กล่าวคือ ปัญหาและอุปสรรคที่ยากลำบากในการเดินทางและการดำรงชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ “ลัวะ” ทำให้ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนหนังสือ และสื่อสารด้วยภาษาไทยไม่ได้ ทำให้คณะกรรมการในสวัสดิการทุกกลุ่มเป็น “กลุ่มผู้นำชุมชน” ทำหน้าที่สลับตำแหน่งกันในแต่ละกลุ่ม สะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็ง ความโปร่งใส และสุจริตของผู้นำ ถือเป็น การตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน (Check and Balance) โดยถือประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง กอปรกับการเชื่อฟังผู้นำและการปฏิบัติตามกฎของชุมชน ทำให้บ้านห้วยขาบอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขอันเนื่องมาจากการมีมาตรการทางสังคมกำกับ

5) กองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้าน จัดเป็นสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐเป็นหลัก โดยได้เงินทุนประเดิมของกองทุนมาจากงบกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ที่กันเงินส่วนต่างไว้ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น การจัดผ้าป่า หรือโครงการที่หมู่บ้านจะต้องดำเนินการเอง ด้วยการบริหารจัดการของคณะกรรมการ 15 คน มีจำนวนเงินประมาณ 40,000 บาท

6) กองทุนเงินล้าน จัดเป็นสวัสดิการสังคมที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐเป็นหลักมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเป็นแหล่งเงินออมและเงินกู้ให้แก่คนในชุมชน มีดอกเบียเงินกู้ในอัตราร้อยละ 4 และนำผลกำไรมาจัดสรรเป็นสวัสดิการในกรณีที่ยาติของสมาชิกเสียชีวิต บุตรหลานเจ็บป่วย (เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล) งานบุญ และงานบวชต่างๆ ของสมาชิก โดยอยู่ในการดูแลของพัฒนาชุมชนของ อบต. นอกจากนี้ มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม มีการประชุมคณะกรรมการทุกเดือน และประชุมสมาชิกกองทุนทุกปี เพื่อชี้แจงการจ่ายเงินปันผล เพื่อคืนกำไรให้แก่สมาชิก นอกจากนี้ หลักการสำคัญของกองทุนเงินล้านของบ้านห้วยขาบ คือ ประธานและคณะกรรมการจะแบ่งผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจการเท่ากัน ตามจำนวนวันทำงานที่แต่ละคนได้ปฏิบัติงานให้แก่กองทุน แสดงให้เห็นถึงมีการใช้หลักความเสมอภาคในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการใน อบต.บ่อเกลือเหนือ มีจำนวน 6 กองทุน เป็นทั้งการจัดสวัสดิการสังคมโดยหน่วยงานของภาครัฐและโดยชุมชน โดยมีกลุ่มสร้างป่าสร้างรายได้ กองทุนแม่ของแผ่นดิน กลุ่มออมทรัพย์ และธนาคารข้าว เป็นการจัดสวัสดิการสังคมโดยชุมชน จำนวน 4 กองทุน ส่วนกองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้าน และกองทุนเงินล้าน จำนวน 2 กองทุน ถือเป็นสวัสดิการสังคมโดยหน่วยงานของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่ศึกษาในเบื้องต้น ยังไม่พบว่ามีจัดการข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมโดยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนืออย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่านจึงไม่สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบ

สวัสดิการสังคมโดยชุมชนในพื้นที่บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ได้
อย่างสมบูรณ์

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบกองทุน กรรมการของกลุ่ม
ผู้นำชุมชน และประธานกองทุนฯ ในพื้นที่บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน
เพิ่มเติม พบว่า การบริหารจัดการข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อ
เกลือเหนือ ยังไม่เป็นระบบ จึงอาจเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลที่มีในชุมชน
มาใช้ประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมโดยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ
เกลือเหนืออย่างเป็นรูปธรรมได้ในปัจจุบัน สรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ดังนี้

ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดผู้เก็บข้อมูล

ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดผู้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่างๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน
ตำบลบ่อเกลือเหนือทุกกองทุน ได้แก่ ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม

สถานที่จัดเก็บข้อมูล

มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนใส่ในแฟ้มแผนงานของกลุ่มกองทุนแม่แห่งแผ่นดิน
โดยการจดบันทึก และจัดเก็บไว้ในตู้เอกสารที่ส่วนกลาง และมีการรายงานให้กับสมาชิกทราบในทุก
เดือน และสิ้นปีจะมีการแจ้งสรุปยอดเงินและรายงานให้กับสมาชิกทราบ และมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนของ
ภาครัฐเข้ามาดูแลให้คำปรึกษาการจัดเก็บข้อมูล

วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูล

เพื่อสะดวกต่อการค้นหาข้อมูล รวบรวมข้อมูลไว้เป็นอย่างระบบ มีข้อมูลที่ชัดเจน และเป็นการ
รายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มให้สมาชิกได้รับทราบผลอย่างเปิดเผยและทั่วถึง และเพื่อให้กลุ่มมีการ
พัฒนาต่อไป

ประเภทของข้อมูลที่จัดเก็บ

ข้อมูลที่จัดเก็บของทุกกองทุน ได้แก่ บันทึกการประชุม บัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม

ปัญหาในการจัดเก็บข้อมูล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือไม่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มให้
ทราบสมาชิกได้รับทราบ เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มยังขาดความรู้ความสามารถในบางอย่าง เช่น การดูแล
รักษาไร่องาแฟ ปัญหาศัตรูพืช การจัดเก็บข้อมูล การอ่านออกเขียนได้ด้วยภาษาไทย
2. ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่จะอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูล
3. อุปสรรคในการสื่อสาร เนื่องจากพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา
เผ่าลัวะ (มากกว่าร้อยละ 80) หลายคนไม่สามารถพูดภาษาไทยได้ มีเพียงเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ
ในพื้นที่ และผู้นำชุมชนเท่านั้นที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ ดังคำกล่าวของแกนนำชุมชนที่ว่า

“...ชาวบ้านพูดภาษาไทยไม่ได้เลย...มีแต่เจ้าหน้าที่เท่านั้น..แต่เจ้าหน้าที่สามารถพูดภาษาลัวะได้นะ เพราะอยู่มานานแล้ว.....”

(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2560)

4. ภาคประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐมีเวลาว่างไม่ตรงกัน เนื่องจากวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาเผ่าลัวะจะมีปฏิทินเป็นของตนเอง (จะมีการนับวันเพียงแค่ 10 วัน ดังนี้ วันที่ 1 อ่านว่า ห้วง วันที่ 2 อ่านว่า เต่า วันที่ 3 อ่านว่า ก้า วันที่ 4 อ่านว่า ขาบ วันที่ 5 อ่านว่า ดับ วันที่ 6 อ่านว่า พีย วันที่ 7 อ่านว่า มิง วันที่ 8 อ่านว่า เป็ก วันที่ 9 อ่านว่า ชัด และวันที่ 10 อ่านว่า ขด) ซึ่งไม่ตรงกับวันทำการของทางราชการ วันหยุดของทางราชการกับวันหยุดของชาวไทยภูเขาเผ่าลัวะจะไม่ตรงกัน ซึ่งวันหยุดของทางราชการ คือวันเสาร์และอาทิตย์ ส่วนวันหยุดของชาวลัวะ คือทุกวันที่ 1 ที่เรียกว่า วันห้วง ดังนั้น เมื่อมีการนัดหมายเพื่อประชุมหารือในด้านการพัฒนาต่างๆ ร่วมกัน ประชาชนจึงมักจะมารวมตัวกันอย่างพร้อมเพรียงค่อนข้างยาก ดังคำกล่าวของแกนนำชุมชนที่ว่า

“...เวลาเรานัดเจอกัน ถ้าตรงกันวันห้วงของเขา เขาก็ไม่มานะ...เขามีปฏิทินของเขาเอง..”

(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560)

แนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล

1. ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบ่อเกลือเหนือเข้ามาดูแล เป็นที่ปรึกษาด้านการจัดเก็บข้อมูลให้มากขึ้น
2. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์และจัดหาคอมพิวเตอร์ให้กองทุนเนื่องจากเดิมยังไม่มี เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล ดังคำกล่าวของแกนนำชุมชนที่ว่า

“.....ต้องการคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลนะ ยังไม่มีเลย...จัดมาให้ทีดี...”

(สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2560)

3. ให้มีการจัดทำปฏิทินภาษาไทย-ลัวะ แจกให้แก่ผู้นำ สมาชิกกองทุนเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูล โดยมีทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ รับผิดชอบในการจัดทำร่วมกับผู้นำชุมชน

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจึงสรุปสภาพการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงสภาพการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

สภาพการจัดการข้อมูล	ผลการศึกษา	ผลการวิเคราะห์
1. ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดเก็บ	ประธานกลุ่ม/เลขานุการ/	ยังไม่มีจัดการอย่างเป็นระบบฐานข้อมูล ที่มีการจัดการว่าผู้ใดเป็นผู้นำข้อมูลเข้า ใครมีสิทธิแก้ไขข้อมูล และใครมีสิทธิเรียกใช้ข้อมูล
2. สถานที่จัดเก็บข้อมูล	สำนักงานของกองทุน	ยังไม่มีการควบคุมระบบความปลอดภัยของข้อมูล โดยป้องกันไม่ให้ผู้ที่มิได้รับอนุญาตเข้ามาเรียกใช้หรือแก้ไขข้อมูลได้โดยง่าย ทำให้อาจเกิดการสูญหายหรือถูกทำลายโดยไม่ได้ตั้งใจ
3. วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ	สะดวกต่อการค้นหาข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกสามารถตรวจสอบได้	ข้อมูลที่จัดเก็บยังไม่สามารถยืนยันได้ว่ามีความถูกต้องทันเวลา สมบูรณ์ครบถ้วน กระทัดรัด ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และมีความต่อเนื่อง เนื่องจากยังไม่มีมีการตรวจสอบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้มีส่วนได้เสีย
4. ประเภทของข้อมูลที่จัดเก็บ	บันทึกการประชุม บัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม	การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ ตั้งแต่การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ และการดูแลรักษาสารสนเทศ เพื่อการใช้งานยังไม่ครอบคลุม

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สภาพการจัดการข้อมูล	ผลการศึกษา	ผลการวิเคราะห์
5. ปัญหาในการจัดเก็บข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. อบต.บ่อเกลือเหนือไม่รายงานการดำเนินงานของกลุ่มให้สมาชิกทราบ 2. ขาดคอมพิวเตอร์ในการเก็บข้อมูล 3. สมาชิกไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาไทยได้ 4. ไม่มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ 5. ภาคประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐมีเวลาว่างไม่ตรงกัน 	<p>อบต.บ่อเกลือเหนือยังไม่สามารถบริหารจัดการข้อมูลในลักษณะแบบเบ็ดเสร็จ หรือแบบจุดเดียว (One Stop Service) ที่สามารถสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง</p>
6. แนวทางในการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. อบต.บ่อเกลือเหนือ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์เป็นที่ปรึกษา 2. การจัดเก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และจัดหาคอมพิวเตอร์ให้กองทุน 3. การจัดทำปฏิทินภาษาไทย-ลัวะ ให้แก่ผู้นำ สมาชิกกองทุนเพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร 	<p>อบต.บ่อเกลือเหนือควรมีการบูรณาการข้อมูล ให้เกิดระบบสารสนเทศที่เป็นข้อมูลจริง ถูกต้อง แม่นยำ โปร่งใส จะลดความขัดแย้งในการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร มีการบริหารจัดการเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการข้อมูลขององค์กรได้อย่างยั่งยืนต่อไป</p>

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการจัดการข้อมูลสวัสดิการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดผู้เก็บข้อมูล

ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดผู้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่างๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อเกลือเหนือทุกกองทุน ได้แก่ ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม

สถานที่จัดเก็บข้อมูล

มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกองทุนใส่ในแฟ้มแผนงานของกลุ่มกองทุนแม่แห่งแผ่นดิน โดยการจดบันทึก และจัดเก็บไว้ในตู้เอกสารที่ส่วนกลาง และมีการรายงานให้กับสมาชิกทราบในทุกเดือน และสิ้นปีจะมีการแจ้งสรุปยอดเงินและรายงานให้กับสมาชิกทราบ และมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนของภาครัฐเข้ามาดูแลให้คำปรึกษาการจัดเก็บข้อมูล

ประเภทของข้อมูลที่จัดเก็บ

ข้อมูลที่จัดเก็บของทุกกองทุน ได้แก่ บันทึกการประชุม บัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม

ผลการศึกษา พบว่า การบันทึกข้อมูลของกองทุนแทบทุกกองทุน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับตัวสมาชิกและข้อมูลทางการเงินและบัญชีของกองทุนทุกประเภท ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิก ข้อมูลทางการเงิน ทั้งการฝากเงิน การกู้เงินและการชำระคืน รายรับ รายจ่าย และกำไรจากการดำเนินงานของทุกกองทุน ยังคงใช้การบันทึกด้วยสมุดบันทึกเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นการใช้แรงงานคน (Manual) และคุณสมบัติส่วนตัวของคน ได้แก่ ความจำเป็นสำคัญ จึงส่งผลให้ความแม่นยำและความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลจะมีน้อย ประการสำคัญความผิดพลาดอันเกิดจากคนจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก มีเพียงบางกลุ่ม (กลุ่มน้ำยาล้างจาน) ที่เริ่มบันทึกและนำข้อมูลจัดเก็บในคอมพิวเตอร์ (ควบคู่กับการบันทึกด้วยสมุดบันทึก) แต่ก็ยังไม่ได้นำข้อมูลที่จัดเก็บในคอมพิวเตอร์ ไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงบริหารจัดการ หรือวางแผนกิจกรรมล่วงหน้าแต่อย่างใด การบันทึกข้อมูลด้านต่างๆ ของกองทุนด้วยสมุดบันทึก และการเก็บข้อมูลของภาพรวมทั้งกองทุนไว้ที่ประธาน หรือเลขานุการ หรือ เหม่ญญิก เพียงฉบับเดียว ที่มักปฏิบัติกันโดยทั่วไป มีความเสี่ยงสูงมาก ต่อการทำสมุดบันทึกสูญหายโดยไม่ตั้งใจ หรือหากมีกรณีบ้านของผู้จัดเก็บเอกสารของกองทุนประสบกับอุทกภัย หรืออัคคีภัย อาจทำให้หลักฐานการเงินที่สำคัญของกองทุนสูญหายไปด้วย

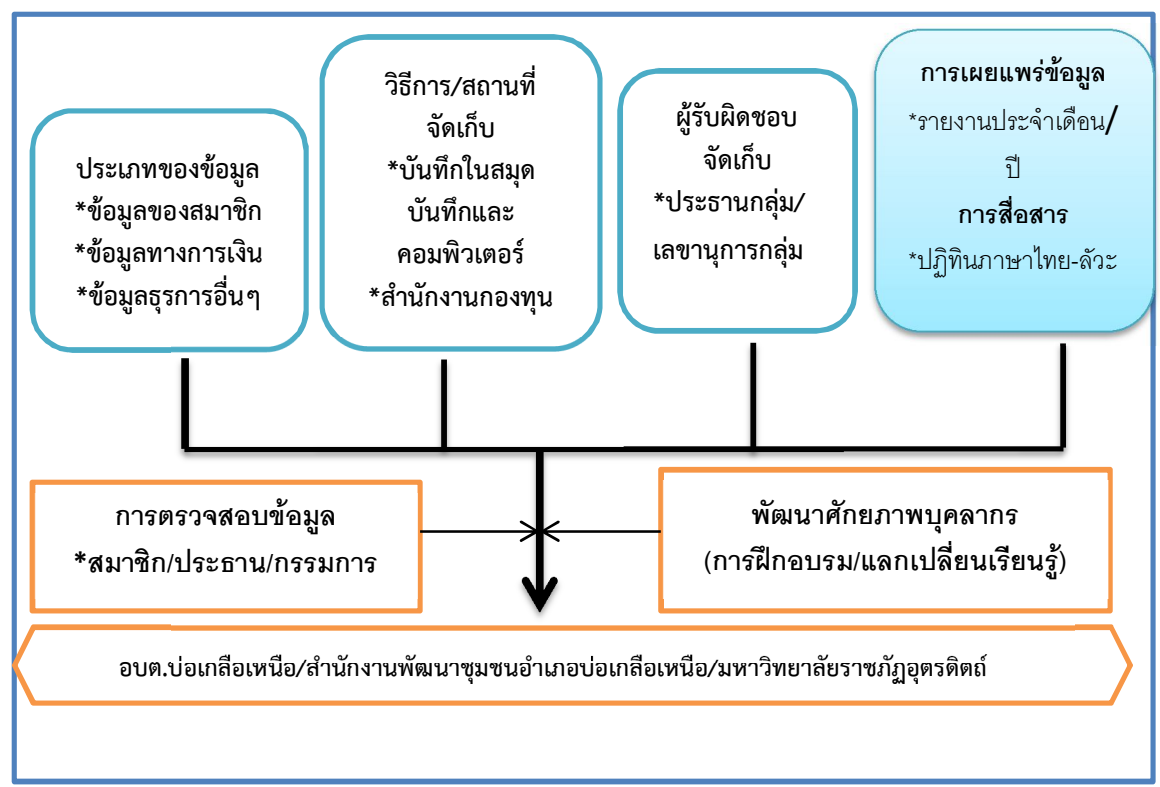
แนวทางในการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญ ควรให้ความสำคัญกับการบันทึกข้อมูล โดยการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกข้อมูล นอกจากจะช่วยในการบริหารจัดการตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเรียกใช้ข้อมูลที่มีการจัดเก็บไว้แล้วมาใช้งานก็จะกระทำได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วแล้ว ยังสามารถนำข้อมูลที่จัดเก็บไปวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงบริหารจัดการ หรือเพื่อการวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนได้อย่างมีข้อมูล

สนับสนุนมากขึ้น โดยการพัฒนาระบบข้อมูลของกองทุนสวัสดิการชุมชน จะเป็นการนำใช้ข้อมูลและองค์ความรู้ในการพัฒนางาน และพัฒนาคน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกองทุนหลายประการ ได้แก่ กองทุนสวัสดิการชุมชนมีฐานข้อมูลสมาชิกและรายงานสถานะการเงินที่เป็นปัจจุบัน มีระบบข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และสามารถรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ เกิดแผนการพัฒนาจากการวิเคราะห์ข้อมูลกองทุน มีรายงานสรุปผลการดำเนินงานกองทุนต่อสมาชิกทุกปี มีระบบมาตรฐานด้านการบริหารจัดการข้อมูล และระบบการเงินของกองทุนสวัสดิการชุมชน

จะเห็นได้ว่า การจัดการฐานข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็น การจัดการข้อมูลจะมีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อผู้บริหารกองทุนได้รับข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารฯ จำเป็นจะต้องรู้ว่าอะไรเป็นข้อมูลที่สามารถหาได้และจะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้อย่างไร การนำข้อมูลนั้นมาช่วยในการตัดสินใจ ในปัจจุบันข้อมูลและสารสนเทศที่จะใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการ ส่วนใหญ่จะถูกเก็บในรูปแบบของแฟ้มข้อมูล และฐานข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ โดยผู้บริหารระดับกลางและระดับล่างมักจะใช้แฟ้มข้อมูลและฐานข้อมูลในการดำเนินงานประจำวันและใช้ในการพัฒนาแผนประกอบ ส่วนผู้บริหารระดับสูงมักจะใช้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอก ฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนา การจัดทำแผนกลยุทธ์ต่างๆ สรุปได้ว่าผู้บริหารทุกระดับจะได้ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลเพื่อช่วยในการบริหารและการตัดสินใจ ประเด็นสำคัญในการบริหารจัดการข้อมูล (Major Issue in data management) ที่ควรคำนึงถึงประกอบด้วย

- ❖ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล (Access) ได้ง่าย รวดเร็วและถูกต้อง โดยจะต้องมีการกำหนดสิทธิในการเรียกใช้ข้อมูลตามลำดับความสำคัญของผู้ใช้ ในกรณีของกองทุนสวัสดิการฯ อาจกำหนดให้ประธานกองทุน เลขาของกองทุน หรือเหรัญญิกของกองทุนเป็นผู้ที่มีสิทธิในการเรียกใช้ข้อมูลได้
- ❖ จะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security) ข้อมูลที่จัดเก็บไว้จะต้องมีระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันการจารกรรมข้อมูล โดยอาจกำหนดเป็นรหัสในการเข้าถึงข้อมูลสำหรับผู้ที่มีสิทธิในการเรียกใช้ข้อมูลของกองทุนได้เท่านั้น
- ❖ สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขในอนาคตได้ (Edit) ทั้งนี้ เนื่องจากแผนที่วางไว้อาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ จึงทำให้ต้องมีการจัดระเบียบข้อมูล แก้ไขข้อมูล พร้อมทั้งจัดหาข้อมูลมาเพิ่มเติม โดยอาจจะระบุไว้อย่างชัดเจนว่าบุคคลใดสามารถเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้ ซึ่งอาจต้องมีรหัสในการเข้ามาเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้สรุปแนวทางการจัดการข้อมูลสถิติการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ดังแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 แนวทางการจัดการข้อมูลสถิติการชุมชนของชนเผ่าลัวะ บ้านห้วยขาบ ตำบลบ่อเกลือเหนือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน